

Gendarm på De vestindiske Øer

Af S. A. BACH

JEG er født den 20. januar 1886, og gjorde tjeneste som gendarm på De vestindiske Øer fra 1907 til 1910.

1906 læste jeg i avisen, at staten søgte efter mandskab til oprettelse af et gendamerikorps i Vestindien. Jeg blev antaget. Lige efter nytår 1907 gik vi i snestorm ned til Frihavnen. Der lå s/s "St. Jan", skibet, som skulle sejle os derover. Vi gik ombord. Mange mennesker var til stede for at tage afsked med os. Jeg stod ved siden af en kollega. Stor kraftig gardekorporal. Nede på kajen stod hans far og mor. "Lad mig nu se, du kommer godt hjem igen, min dreng." "Ja, ja." Han slog sig for brystet. Tre år er jo ikke nogen lang tid. Det skete ikke. Han tålte ikke klimaet, døde 1909, ligger på kirkegården i Frederikssted, St. Croix, sammen med mange andre i tropisk jord. Store palmer på graven.

Ligeledes døde 12, Christensen, nogle dage efter at vi var ankommet til St. Thomas, ligeledes en kraftig mand. Han var meget overtroisk. Dengang vi skulle antages som gendarm, stod vi i kø uden for lægens dør. Jeg stod som nr. 12. Pludselig bankede én mig på ryggen. "Du dér, er du overtroisk." Jeg svarede nej. "Så byt plads med mig. Jeg er nr. 13." Dengang det var ordnet, sagde han: "Du ser aldrig Danmark mere." 13 kom hjem, men 12 blev derude. Ligger på St. Thomas kirkegård. Han kunne ikke ligge bedre. Der er store palmer på graven, og solen skinner næsten hver dag.

Gendarm S. A. Bach.

Vi var 55 mand. De 25 blev på St. Thomas, efter at vi havde været i karantæne på øen i byen Charlotte Amalie. Negerpsygeplejersken sagde til mig: "Du ser aldrig Danmark mere." Ja nu begynder livet. Den 18. februar 1907 gik vi ombord på "Vigeland", et gammelt skib, over 100 år, meget af sin tid røverskude.

Vi forlod St. Thomas kl. 9, var på St. Croix kl. 4. Vi lå ude på redan. Der var ingen havn. Vi blev af nogle indfødte sejlet ind til Frederiksted, kaldet W/E. De danske soldater, som vi skulle afløse, stod på kajen, klar til at gå i sørøverskibet til Christiansted, kaldet Bassinet. Vi måtte hilse, men ikke tale sammen, også om vi var danske.

Vi marcherede ind i fortet. Der stod en stor tyk negerkvinde og ønskede os velkommen. "Jeg er eders kok. Jeg skal nok lave god mad til eder." Jeg svarede nej tak, for hun så kedelig ud. Vi kom på belægningsstuen. Der blev mig anvist en seng, Uha, uha, uha! Det sidste var værre end negerkokken. Nu kom længselen efter far og mor og søskende. Havde jeg bare blevet hjemme hos dem. Alt så meget kedeligt ud. Sengen gik næsten levende af myrer. "Jeg skal ingen seng i." "Du bliver klogere," lød svaret.

Ganske rigtigt. Jeg var meget sulten. Kun morgenmad på St. Thomas og nu aften på St. Croix. Maden, som negeren lavede til os, var god nok, smagte godt for en sulten gendarm. Så kom tiden, vi skulle sove. Klokkeren var nu 10 aften, men hvordan kan du komme i seng for alle disse dyr. Bange var jeg. Havde jeg bare haft en knibtang ved hånden, ville jeg bruge den. Nå, ja ja, jeg var meget søvni og intet at gøre. Jeg sov på St. Croix. Jeg savnede min far, mor, ja dem alle i Danmark, for der så ikke sådan ud. Endelig lagde jeg mig. Faldt i søvn. Den første nat var frygtelig. Næste morgen var jeg overbidt af myrer, broget over hele kroppen. Nu skulle vi have morgenmad. En stor skål kaffe, tre små brød af majsmeal. Det fyldte ikke ret meget i min sultne mave.

Jeg blev udtaget til hest og skulle på rideskolen. Nu skulle jeg jo til hest. Det var uvant for mig. Komme på hesten var mig umuligt. Jeg smagte chefens ridepisk. - Hvordan jeg kom op, ved jeg næsten ikke, men op kom jeg, og fra den tid kunne jeg stige til hest uden ridepisk. Vi var på banen en time formiddag og en time eftermiddag.

Dengang vi var kommet i stalden med hestene, kaldte chefen på mig. Jeg skulle kl. 2 spænde to heste for en vogn. Vi skulle ud at køre. Det var min første glæde. Vi måtte nemlig ikke forlade fortet de første dage. Vi længtes efter at se St. Croix, og nu blev jeg den første gendarm, som kom uden for fortet. Jeg troede, jeg fik god tid til at på omgivelserne, men nej. Køreturen var ikke spændende. Det var ikke køretøj som herhjemme i Danmark.

Vi kom til Kingshill. Det var en gammel mellemstation, som lå i ruiner, blev af negeroptøjerne 1878 lagt øde. En kilometer fra stationen holdt han hestene an. Han steg ud, og så bad han mig om at se efter hestene her. Han kom tilbage om en time. Nu troede jeg, der var rigtig tid til at tage livet på St. Croix i øjesyn, men det blev ikke til noget. Hestene var meget urolige. Endelig så jeg chefen komme. Nu kørte han en anden vej hjem for at vise mig øen.

Dengang vi kom ind i fortet, blev jeg omringet af ene nysgerrige kollegaer. "Hvad har du set, og hvor har du

været?" Men jeg kunne ikke give nogen forklaring. Men glad var jeg for turen første dag på St. Croix.

Nu skulle vi jo lære neger sproget, engelsk, gymnastik, ridning, skydning, bruge sabelen, samt politivedtægterne m. m. Eftersom tiden gik, blev alting bedre. Nu havde vi nået april 1907. Nu var vi langt henne med skolen. Vi havde negerbetjente til at lære os at gå på gaden. Ligeledes havde vi negerbetjente til hest, som skulle lære os landet at kende. De var meget flinke og gode til at lære os. Nu var vi så langt fremme med skolen. Jeg blev sendt til Kingshill, to beredne gendarmere otte dage ad gangen. Vi boede i ruinerne indtil 1908, så var politistationen færdig til brug. Så blev der sendt 10 beredne og 6 fodfolk fast belagt; så var vort arbejde kun polititjeneste. Så kom der en lov: Ingen neger måtte begravnes, før to gendarmere havde synet liget. Det var \$ 0,50 til deling, og det var hver dag. Ligeledes opkrævning af skat og skolemulkter og transport af negre fra den ene station til den anden og til plantagerne. Vores løn var ikke stor - 3 francs 25 bit pr. dag på egenkost. Vi var nødsaget til at tjene lidt ekstra. Jeg var barber, handlede med heste m.m. Prisen for barbering 2 cent, klipning 5 cent. Prisen for en hest alm. 25-100 \$.

En dag i 1908 blev jeg sendt til Bassinet. Der var fra Danmark ankommet en hest, en sort hingst, som skulle bruges som avlsdyr. Den var tre år, aldrig haft sadel på, ej heller kandar eller hovedtop. Jeg fik sadlet op med alt tilbehør. Hingstens navn var Blod-Peter. Jeg kom på ryggen af den. Hvordan turen gik fra Bassinet til Kingshill? Dengang vi kom på stationen, var Blod-Peter svedig og næsten tilredet. Blev en god ridehest. Blev ikke brugt som avlsdyr i min tid. Min faste hest var en hvid hoppe, dejlig hest, var tro og solid. Vi brugte ungarske sadler, sad godt og fast i dem.

En dag jeg gjorde tjeneste i Frederiksted, skulle hele rytterstyrken til Kingshill, hvor vi alle skulle møde. Jeg var meget dårlig. Stærk hovedpine. Det var frygteligt, når vi skulle ride trav og galop. Da troede jeg, der var bud efter mig. Så endelig var tiden gået, og vi skulle hjemefter de 14 km fra Frederiksted og til Kingshill, og glad var jeg ved at komme hjem og i seng.

Men sådan gik det ikke. Pludselig så vi en stor ildløs. En sukkermark brændte. Der skulle jo mandskab af sted. Kommandoen lød: Bach og Hansen måtte af sted til brandstedet. En frygtelig varme gik os i møde. Det var ingen god medicin til en syg gendarm. Men ilden skulle slukkes. Negerne blev sat i arbejde med at lave et bredt bælte, toppen af sukkerrørene ind i ilden og rørene til side. Endelig var branden slukket. Uden vand, for vand havde vi ikke noget af, og ikke engang noget at drikke. Jeg kom da levende hjem på fortet og i seng. En god dosis kinin, og det hjalp. Negerne var meget medgørlige. Den gamle negerstaldkarl kom ikke i kirke den søndag, fik kun skjorten på!

Jeg handlede noget med heste, og min gamle negerstaldkarl skulle passe på mine heste. En lørdag kom min vaskekone med vasketøj. Negeren stod og så på det hvide tøj. Sådan noget havde han ikke. Jeg forærede ham en skjorte. Han stod med den i hånden. Jeg så, han var meget glad. "Nu er jeg en fin mand, bare jeg kan komme i kirke i morgen." "Det kan du da godt," sagde jeg til ham. Skjorten fik han på, men ikke i kirke. Jeg havde været på landet i polititjeneste og red igennem byen. - Imod mig kom tre heste løbende. Jeg så, det var mine. Negeren

bagefter. Dengang han passerede mig, hilste jeg pænt på ham, og glad blev han, fordi jeg hilste venlig på ham. Lidt efter jeg var kommet på mit værelse, kom negeren meget nervøs hen til mig. "Jeg har fanget hestene, og de er i stalden. Det skal aldrig ske mere. De var så hårde. De løb fra mig." Så siger han: "Massa, massa, jeg har bedt Gud om hjælp og give mig den store glæde at komme i kirke som en fin mand." Næste søndag var negeren i kirke for første gang 1908. Han var ca. 65 år. Hans far og mor kom fra Afrika som slaver til St. Croix.

En tidlig morgen blev jeg af politiassistent Langkjær sendt ned til stranden (vores badested). Der var nogle negerkvinder ved at skylle nogle kødrester af et kreatur, hvad der ikke måtte finde sted dér på stedet. Jeg bad dem om at gå deres vej med kødet. Jeg anviste dem et sted længere væk, og så forsvandt de med deres dele. Nogle dage efter fik jeg besked om, at nu var negrene der igen. Nu skulle det være alvor. Negerne skulle væk. De gjorde ingen tegn til at gå deres vej, trods det, at det var de samme negre som sidst. Jeg tog baljerne mæd indhold. Kastede det i vandet. Nu så de, at jeg var utilfreds med deres nærværelse, og at det var alvor. De flyttede godvillig med alle deres ting, og efter den tid var der ikke noget af den slags ved badestranden. Og hajerne blev også væk, undtagen når det regnede. Så kom de ind til stranden efter fersk vand. Trods alt dette var negrene ikke vrede på mig. Når der igen var noget i vejen med dem, var negrene venlige. Jeg også. Jeg kunne godt alene bevæge mig iblandt dem. Det var Frederiksted 1908.

Når vi skulle opkræve skatter og skolemulkter, var det altid negerkvinderne, der skulle anholdes. Når man så, der var megen fattigdom, og negeren var meget ærlig og ville godt betale, men kunne ikke, og når det drejede sig om et lille beløb, sagde jeg: "Nu er det betalt af mig."

Engang blev vi to mand sendt ud. Vi delte os, én til højre og én til venstre, og så skulle vi mødes på en plantage. Jeg kom efter aftale. Min kollega sagde, han kunne ikke få døren op. Jeg steg af hesten, satte skulderen til, døren sprang op. Inde i rummet hørte jeg stønnende andedræt. Under nogle kasser lå indehaversken, hende som skulle betale skolemulkten. Jeg bad hende komme frem. Jeg fik et groft svar. De hvide skulle skydes allesammen. Skolemulkten skulle betales. Det ville hun ikke. Jeg lagde håndjern på hende. Nu skulle hun på stationen til afsoning. Havde hun været medgørlig, var det ikke sket.

Vi var jo kun 110 mand til at styre 26.000 negre. Vi skulle jo arbejde hårdt. Negerne måtte jo ikke få magten.

(Kilde: Historisk Årbog for Thy og Mors 1970, side 443-449).